Công nghệ Thông tin
HỖ TRỢ DOANH NGHIỆP KINH DOANH

TẠ TRUNG NGHĨA

Tầm quan trọng của công nghệ thông tin và truyền thông đối với sự phát triển của các doanh nghiệp và kết quả là sự thịnh vượng của các quốc gia không còn là vấn đề tranh cãi. Ứng dụng công nghệ thông tin (CNTT) do vậy trở thành một thành phần không thể thiếu trong các chiến lược cạnh tranh của các doanh nghiệp và quốc gia. Ở Việt Nam nói chung và Quảng Bình nói riêng, những năm gần đây số người sử dụng máy tính, Internet, số trang web của doanh nghiệp, cơ quan tăng lên rất nhiều. Tuy nhiên, vẫn thấy hầu hết các ứng dụng công nghệ thông tin còn ở mức rất cơ bản như tìm kiếm tin tức, trao đổi e-mail, soạn thảo văn bản. Trong khi các ứng dụng cao cấp có tính đột phá cải thiện năng lực cạnh tranh cho doanh nghiệp hay chính phủ như các hệ thống thông tin quản lý hoặc thương mại điện tử thì còn rất hạn chế.

Chính phủ điện tử nói nhiều nhưng vẫn nằm trên giấy, còn doanh nghiệp, đặc biệt là doanh nghiệp nhà nước chẳng hề có nhu cầu trang bị phần mềm và các ứng dụng của hệ thống thông tin. Hầu hết ngân sách cho công nghệ thông tin hiện nay là để trang bị phần cứng. Công nghiệp phần mềm do vậy vẫn lẫm chẫm dò từng bước.

Mạng Internet và những gì nó mang lại với tốc độ phát triển nhanh chóng đã ảnh hưởng rất lớn tới tốc độ suy nghĩ và hành động. Các nhà quản lý phải đối mặt với nhiều thách thức lớn, có thể dễ dàng chỉ ra nhưng lại hoàn toàn không dễ vượt qua. Các điều kiện kinh doanh vốn quen thuộc trước kia đã trở thành rào cản phát triển, ví dụ như tái cơ cấu doanh nghiệp.

Hoạch định chiến lược đã trở thành một cụm từ quen thuộc hơn khi mà vấn đề tái cơ cấu doanh nghiệp đã mờ nhạt hơn và tính hiệu quả của hoạt động kinh doanh đã hạ thấp. Như vậy thì chiến lược để làm gì? Và công nghệ thông tin có vị trí như thế nào để đạt được mục tiêu. Các nhà quản lý ngày nay đã nhìn nhận được CNTT là một công cụ chiến lược. Tuy nhiên, ý tưởng tốt khi nó được sử dụng. Năm 2008, theo điều tra sơ bộ tỉnh Quảng Bình có 65% cán bộ ứng dụng CNTT trong công việc, nhưng 95% người sử dụng máy tính thường xuyên chỉ để soạn thảo văn bản, có đến 97% giám đốc doanh nghiệp vừa và nhỏ không quan tâm đến khai thác lợi thế của mạng thông tin điện tử CNTT tuy không còn mới mẽ nhưng vẫn là một công cụ vô cùng hữu ích để phân tích các chiến lược về sản phẩm và khách hàng dựa vào chi phí, giá sản phẩm hoặc so sánh giá. Tại hầu hết các công ty, những dữ liệu này có ở một bộ phận nào đó trong tổ chức. Tuy nhiên, hầu như không có công ty nào có thể nhanh chóng tìm kiếm và kết hợp được các dữ liệu này để phục vụ quá trình ra quyết định. Các thông tin được thu thập và cung cấp thông qua kho dữ liệu có thể giúp thay đổi toàn bộ doanh nghiệp. Chắc chắn rằng điều này sẽ tiết kiệm được chi phí cho doanh nghiệp.

Tuy nhiên những khoản tiền tiết kiệm được không phải là mục đích chiến lược cuối cùng; kho dữ liệu tạo đà cho một mục tiêu chiến lược khác là thúc đẩy sự phát triển cho cả doanh nghiệp. Mục tiêu đó càng trở nên quan trọng khi giá trị của cắt giảm chi phí trong dài hạn là không bền vững. Ví dụ có một công ty của Anh không ngừng theo đuổi chiến lược chi phí thấp trong ngành (cho dù họ không sử dụng từ "chiến lược") bằng cách khai thác tối đa công nghệ. Vì vậy, họ đã thâu tóm và qua mặt được các đối thủ cạnh tranh. Như thế cho thấy mở rộng quy mô kinh doanh mới là giá trị đích thực của chiến lược.

Những tiết kiệm như vậy thường dễ quyết định hơn là thực thi các giám đốc quản lý

CNTT hiện tại đang ở vị trí rất thuận lợi: mặc dù vị trí này sẽ thuận lợi hơn nhiều nếu chính họ chứ không phải là các khách hàng, chủ động yêu cầu tiết kiệm thông qua những cải cách sâu rộng. Các giám đốc CNTT cũng cần phải nỗ lực hơn nhiều để theo đuổi các cơ hội chiến lược vì CNTT đang thúc đẩy một sự thay đổi mạnh mẽ về phương thức tiếp cận triển vọng phát triển của doanh nghiệp.

Công nghệ thông tin sẽ mang lại sự thay đổi có tính bước ngoặt

Tiềm năng của công nghệ mới đặt các doanh nghiệp trước một thách thức giống như phương pháp của Nhật đã từng đặt ra trước đây cho các doanh nghiệp phương Tây. Cùng lúc đó nhu cầu cần thiết của doanh nghiệp thay đổi theo chiều hướng không có lợi đối với loại hình truyền thống, hai nhân tố này có mối quan hệ rất chặt chẽ với nhau. Giống như chiếc điện thoại, công nghệ mới đã mở ra một phương thức làm việc khác hẳn.

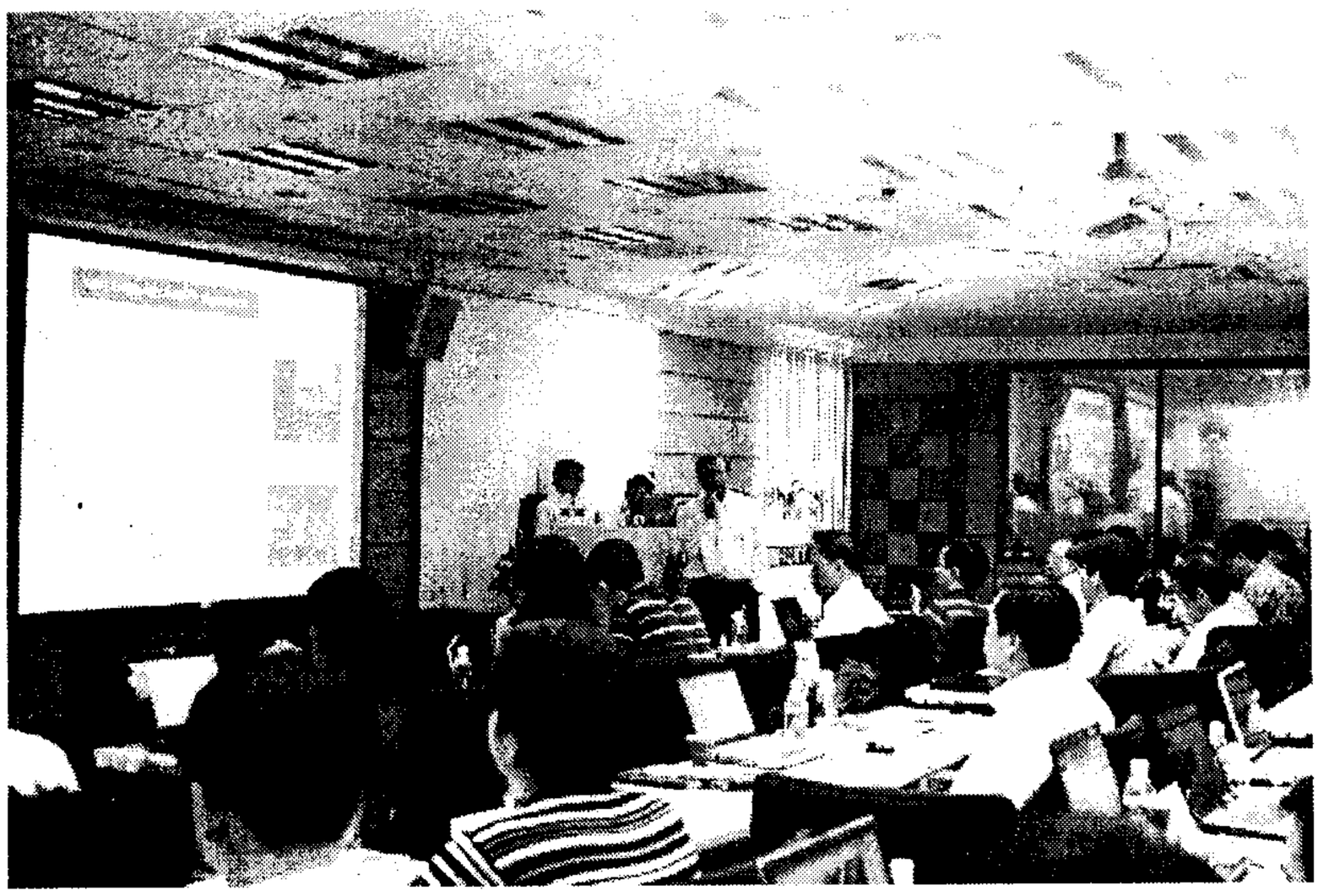

Hội thảo Ứng dụng Công nghệ thông tin trong doanh nghiệp

Ảnh: **TL**

Trước khi chiếc điện thoại ra đời, liên lạc thường qua giấy tờ hoặc gặp mặt trực tiếp. Các sàn giao dịch ra đời một phần vì nhiều người có thể tiếp xúc trực tiếp với nhau. Đối với những người có chức tước cao lại cần làm việc ở nơi kính đảo. Do vậy, các cuộc thảo luận trực tiếp vẫn rất cần thiết trong khi những bức tường ngăn cách hạn chế tiếp xúc vẫn được dựng lên. Nhưng hiện nay do sự phát triển của công nghệ, các thiết bị điện tử đưa ra phương pháp mới để liên lạc tức thời tại bất kỳ nơi nào. Điều thú vị là công nghệ mới xuất hiện đúng lúc làm việc theo nhóm đang thay thế dần cách thức ra quyết định theo cá nhân. Không chỉ kết nối các bộ phận rời rạc trong một văn phòng với nhau, công nghệ mới còn củng cố phương pháp làm việc cá nhân bằng cách đơn lập những nhân viên văn phòng, vị trí càng cao thì sự biệt lập càng lớn.

Tuy vậy, biệt lập đang phải nhường chỗ cho cộng tác. Giám đốc nào không nhận ra sự thay đổi này sẽ bị thất bại giống như trước kia: trói chặt mình vào suy nghĩ và hành động của mình mà không để ý đến những thay đổi bên ngoài. Tốc độ phát triển của công nghệ rất nhanh dường như không thể dự đoán được. Tuy nhiên, các phần cứng và phần mềm đang hiện diện ngay trong văn phòng có thể trợ giúp các nhà quản lý nhanh chóng, tiện lợi và chính xác hơn nhiều; và những nhiệm vụ hiện tại chưa thực hiện sẽ sớm được hoàn thành.

Thanh toán điện tử - Công nghệ mới trong kinh doanh

Cuộc cách mạng công nghệ bắt đầu diễn ra với cường độ cao vào đầu thế kỷ XX. Lịch sử công nghệ hỗ trợ kinh doanh được đánh dấu bởi sự xuất hiện của: điện thoại và những công nghệ hỗ trợ như in, telex, bằng giấy, điện bấm máy đánh chữ, máy photocopy; máy làm tính cộng và sau đó là máy tính điện tử và cuối cùng là máy vi tính. Những công cụ này thay đổi hoàn toàn phương thức làm việc trước kia, nhất là trong quản lý, ví dụ như hệ thống thanh toán. Sử dụng hệ thống trao đổi dữ liệu điện tử, các công ty có thể nhận đơn đặt hàng, giao hàng và thanh toán không cần đến giấy tờ ghi sổ. Không ai sống và làm việc trong một công ty trên toàn thế giới lại không bị ảnh hưởng bởi cuộc cách mạng này.

(Xem tiếp trang 36)

CÔNG NGHỆ THÔNG TIN...

(Tiếp theo trang 51)

Năm 1992, 25% giao dịch của Mỹ được thanh toán điện tử. Tới năm 2004, khi công nghệ giao thức Internet kế tục, tỷ lệ này là 58%. Theo một tờ báo của Mỹ chẳng mấy chốc mọi giao dịch sẽ được thực hiện qua Internet. Rõ ràng, tốc độ thay đổi công nghệ này đang diễn ra rất nhanh và tuỳ thuộc vào từng ngành. Tuy nhiên, theo ông Percy Barnevik, tất cả các ngành đều chịu ảnh hưởng bởi CNTT nhất là trong vòng hai thập kỷ gần đây.

CNTT đang lan tràn khắp nơi buộc các doanh nghiệp phải thay đổi cho dù nhiều nhà quản lý không hưởng ứng. Đối với nhiều người, công nghệ tiên tiến không được xem là một cơ hội mà lại là hiểm hoạ. Do vậy, không chỉ hệ thống máy móc lỗi thời mà những suy nghĩ lạc hậu còn nguy hiểm hơn. Những suy nghĩ như vậy làm nới rộng khoảng cách giữa lợi ích mà hệ thống thông tin mang lại với những gì thực sự thu được. Tương tự giữa chiến lược kinh doanh và kết quả hoạt động thực tế cũng có khoảng cách lớn. Tuy vậy, khoảng cách giữa chiến lược và kết quả chắc chắn sẽ thu hẹp đáng kể khi khoảng cách về thông tin cũng được thu hẹp. Nhưng đây không phải là vấn đề khẩu hiệu mà phải được thực hiện.

Các giám đốc cấp cao thường quá chú ý tìm kiếm những ý tưởng thay thế mà quên mất đối tượng chính phải thay đổi là hành vi. Điều này lại chịu ảnh hưởng của những điều kiện bên ngoài không kiểm soát được. Nếu người được phân quyền thực hiện một nhiệm vụ nào đó nhưng họ lại chỉ được cung cấp những thông tin hay công nghệ lạc lậu thì họ sẽ không thể làm gì để cải thiện những điểm yếu của mình. Điều đó có thể là lỗi trực tiếp của bộ phận CNTT. Tuy nhiên, lỗi sâu xa hơn nằm ở cấp cao hơn. Nếu một giám đốc cấp cao và những người trong ban lãnh đạo thấy ngần ngại đối với CNTT, làm việc theo nhóm, quá trình ra quyết định được chia sẻ thì sẽ không bao giờ có cuộc cách mạng trong doanh nghiệp. Muốn đưa một chương trình CNTT vào doanh nghiệp, điều cần thiết không còn là cam kết của những người đứng đầu mà họ còn phải thực sự tham gia vào quá trình đó từ đầu đến cuối.

Hiện tại, có khá nhiều nhà quản lý hệ thống thông tin để thực hiện chiến lược CNTT như các nhà quản lý cơ sở hạ tầng, môi giới thông tin. Tất cả họ đều trở nên hoà nhập với công việc kinh doanh. Đây chính là chìa khoá cho toàn bộ quá trình đổi mới. Nó dựa trên việc tích hợp toàn bộ các quy trình và những người đứng đầu mỗi quy trình đó. CNTT chiếm vị trí tối quan trọng do cung cấp phương tiện để liên kết các quy trình với nhau.

Mạng, phần mềm nhóm, Website, mạng intranet và Extranet sẽ thúc đẩy sự thay đổi đáng kể. Tuy nhiên mục tiêu chính vẫn là hướng sự đổi mới đó theo chiều hướng tích cực.